

топонімікону: *Colchester* – *Колчестер*, *Eurasia* – *Євразія* *Asia* – *Азія*, *Eurasian army* – *Євразійська армія*.

У тих випадках, коли власне ім'я з романів виконує крім основних функцій – номінативної, що ідентифікує, диференціює, також і емоційну або експресивну функції, воно перекладається за допомогою калькування, напівкалькування або створення семантичного неологізму: *Newspeak* – *Новосурж*, *Oldspeak* – *Старосурж*, *The Times* – *Часопис*.

Власні назви, які вже знайомі читачам, зазвичай, зберігають їхню форму. Географічні назви, також, передають через транслітерацію або транскрипцію. Якщо географічна назва представлена у формі множини, тоді назва перекладається за правилами множини в мові перекладу. Зазвичай, для перекладу імен в казках, мультфільмах, фентезі використовують такий спосіб перекладу, як калькування. Використання калькування – це дослівний переклад власних назв. Власні назви закладів освіти, підприємств, державних установ, як правило, транскрибуються або ж транслітеруються.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця, Нова книга, 2004. С. 576
2. Кликова Г.І. Напрямок «Гуманітарні науки», Том 2. Національний авіаційний університет, Київ. С. 162-163.
3. Педан М.С. Особливості перекладу власних назв в художніх творах. Дніпродзержинський державний технічний університет.
4. Ребрій О.В. Сучасні концепції творчості у перекладі: монографія. Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2012. 376 с.

Чепюк К.М., Дячук Н.В.

Житомирський державний університет імені Івана Франка

КОРЕФЕРЕНЦІЯ ТА РЕФЕРЕНЦІЯ У ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ ЯК ЗАСІБ ТЕКСТОТВОРЕННЯ

Посилаючись на роботу Фреге “Про Значення та Референт”, референція представляє собою зв'язок між об'єктом та словом, яке було використано для згадування цієї сутності (тобто, назвою об'єкта). Забезпечення прямої асоціації створює референційний зв'язок між дискурсом і світовою реальністю, де знаходиться згаданий об'єкт. [1, р.28] У текстотворенні головною функцією референції виступає забезпечення повторного згадування суб'єкта/об'єкта в дискурсі, з метою зв'язності, цілісності та когезії, без повторення і тавтології. Референтні зв'язки в тексті представлені синонімічними зв'язками сутностей, які вводять додатковий суміжне значення, під впливом трактування загального контексту, цим самим розширюючи первинне значення.

Референцію можна поділити на ситуативну та текстову, відповідно до того, з яким типом дискурсу ми маємо справу. Ситуативна референція використовується, за необхідності використати згадку про сутність, що

знаходиться поза межами дискурсу (тобто не є його прямим учасником, не згадувалась раніше) явище, також відоме як **екзофора**. Референція до об'єкту, що уже присутній у тексті (або текстова референція) - називається **ендофорою**. Даний процес формує зв'язок не тільки за допомогою конкретних референтів, виражених різноманітними проформами, але й за допомогою контексту, в якому ці референти вживаються. Текстова кореференція об'єднує численні посилання (згадки об'єкта) протягом усього дискурсу у спільний кореферентний ланцюг. Елементами референції виступають головні і підпорядковані члени зв'язку - антецедент і анафора, або постцедент і катафора.

Інференція (з англ. "inference" - висновок) - це завершальний етап референційного процесу, де завдяки дедуктивному методу мислення, приходять розуміння асоціації і усвідомлення референційного зв'язку одержувачем, зокрема на що саме цей зв'язок натякає. Слухач або читач має тенденцію з усіх можливих варіантів обирати той висновок, що на його думку, найкраще пояснює та виправдовує хід і логіку подій. За умови, що цей висновок підтверджується доказами (маркерами, що натякають на значення) та вказують на те, що саме цей висновок (із усіх можливих варіантів розв'язання ситуації) був правильним.

Відомо, що певні види референтів мають тенденцію пов'язуватися яскравішими асоціаціями з одним типом інформації, радше ніж з іншим. Це відбувається через те, що звичне, усталене вживання конкретних форм підсвідомо призвело до встановлення зв'язку між цими номінативними формами та ситуаціями, де вони були вжиті, в результаті чого референти набувають асоціативних значень, також відомих як когнітивні статуси. Відповідно відомо шість наступних когнітивних статусів:

- **in focus**: те, що я щойно згадав/ знаходиться в короточасній пам'яті {it} > Наприклад, "**Paper** usually made her feel better. **It** was more dependable" [2, p.6]
- **activated**: я вказую на це прямо зараз, щойно згадав про це/ короточасна пам'ять {that this this N} > "The raven ruffled its feathers. "**This thing** here is **the Death of Rats**. Note the scythe and cowl, yes? Death of Rats. Very big in the rat world." [2, p.35]
- **Familiar**: ми вже говорили про це, згадували деякий час тому {that N} > Наприклад, "'The guitar.'" "Oh, dat. Yeah." "When we're onstage, **that thing** (the guitar) is in charge—" [2, p.167]
- **uniquely identifiable**: ви точно знаєте, про що ми говорили, оскільки я підкреслив це/ довготривала пам'ять {N} > Наприклад, "Finally **the dwarf** said, "Are you elvish?"" [2, p.20]
- **referential**: представляє нове поняття, передує у фокусі {indefinite this N} > Наприклад "He was not at ease in their company."
- **type identifiable**: введення нового поняття, загальні неспецифічні знання {a N} Наприклад, "The room's only other occupants were a troll and a dwarf." [2, p.20; 7, c.276]

Отже, референція представляє собою синонімічний зв'язок номінативних згадок у дискурсі. Відповідно до тяжіння типів референтів до відповідного

виду інформації формуються конітивні статуси, що відповідають за асоціацію та збереження згаданих даних у короткостроковій або довгостроковій пам'яті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Discourse analysis - (Cambridge textbooks in linguistics) I. Discourse analysis. Title 11. Yule, George 4'5 p302 ISBN o 521 24149
2. Pratchett, Terry (1995). Soul Music. Harper Prism. ISBN 9780061052033. Hardcover: ISBN 978-0-06-105203-3
3. Gundel, Jeanette K., Nancy Hedberg, and Ron Zacharski. "Cognitive Status and the Form of Referring Expressions in Discourse." Language 69, no. 2 (1993): 274–307. <https://doi.org/10.2307/416535>.

Гайченя В.С., Полховська М.В.
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ЗАСОБИ ВІДТВОРЕННЯ АНГЛОМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ В АНГЛОМОВНОМУ ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРИ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Мова, ніби живий організм, схильна до постійних змін та новоутворень. З процесами глобалізації та діджиталізації, люди дедалі частіше схилиються до «економії мовних засобів», в результаті чого утворюються нові форми слів.

Наш світ – світ Інтернету, де обмін миттєвими повідомленнями є зручним способом комунікації. Разом з розповсюдженням різних соціальних мереж та месенджерів, популяризується і використання різних скорочень та аббревіатур.

Скорочення - це слово, утворене різними способами від існуючого слова. Не існує єдиної класифікації скорочень, різні мовознавці вирізняють їх по-різному. Найпоширенішою є класифікація Квеселевича Д. І. Він виокремлює такі види скорочень:

- Акроніми - аббревіатури, що складаються з початкових літер словосполучення.
- Алфавітні скорочення - аббревіатури, де літери, які входять до складу аббревіатури вимовляються як в алфавіті. Наприклад, АВА (*American Basketball Association*)
- Складні - це аббревіатури, де перша частина - це буква або цифра, а інша-слово. Серед таких скорочень *X-rays*.
- Графічні — це вид, який є умовним позначенням слова. До них відносять грошові скорочення (\$- американський долар); і дуже часто одиниці вимірювання (*cm – centimetre, kw – kilowatt*) та ін.
- Латинські — аббревіатури, які існували з часів, коли латинська ще не вважалася мертвою мовою, і, які згодом перейшли в англійську. Водомими прикладами таких скорочень є *etc (et cetera) – and so on so forth* [2].

У зв'язку з стрімким розвитком вживання скорочень в мас-медіа та під час неформальної онлайн-комунікації виникає необхідність перекладу та розшифровки англійських аббревіатур різними мовами. Для того щоб в результаті перекладу отримати адекватний переклад, існують методи перекладу скорочень. В. І. Карабан виокремлює такі способи перекладу: переклад відповідним